

Protokoll 1/2025

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 28 januari 2025 kl. 16:30-16:40, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Sven Britton (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Gabriel Rindborg (S) ersätter Felix Finnveden (S)
Linda Agetoft (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)

Ersättare

Ulrika Palm (S)
Paul Bodén (S)
Rebekka Dominique (MP)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Rosie Rothstein (L)

Övriga närvarande

Karin Bülow Förvaltningschef
Ulrika Lindhe Gare Nämndsekreterare
Jonna Hermansson Avdelningschef
Erika Cederlöf Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Tove Granath Borgarrådssekreterare

Datum för justering

2025-01-31

Paragraf

§§1-25

Sekreterare

Ulrika Lindhe Gare

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare**Beslut**

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V).

Protokollet justeras fredagen den 31 januari 2025.

§ 3

Anmälan av protokollsjustering från äldrenämnden den 17 december 2024

ALD 2024/9

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/9-21 Äldrenämndens protokoll 2024-12-17

§ 4
Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Beslut

§ 20 Anmälan av månadsrapport december 2024 utgår.

I övrigt fastställer äldrenämnden den utsända föredragningslistan.

Tre övriga frågor anmäls.

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare**

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar m.fl. (M) och Thomas Wihlman (C) lämnar in en skrivelse med rubriken "Skrivelse om kostnader för återtagande av vård- och omsorgsboenden i egen regi", diarienummer ALD 2025/56.

Thomas Wihlman (C) och Margita Jacobsson (L) lämnar in en skrivelse med rubriken "Skrivelse om den årligt återkommande ishalkan", diarienummer ALD 2025/55.

Liliane Åkerlund (SD) lämnar in en skrivelse med rubriken "Fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner", diarienummer ALD 2025/57.

Beslut

Äldrenämnden beslutar att överlämna skrivelserna till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att skrivelserna överlämnas till förvaltningen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att nämnden beslutar att överlämna skrivelserna till förvaltningen för beredning.

Äldrenämnden 28 januari 2025

Nike Örbrink (KD)
Hugo Laigar m.fl. (M)
Thomas Wihlman (C)

Skrivelse om kostnader för återtagande av vård- och omsorgsboenden i egen regi

Sedan valvinsten 2022 har vänsterstyret i Stockholms stad bedrivit ett ideologiskt korståg mot privata aktörer på äldreomsorgens område. Flera privata vård- och omsorgsboenden har under mandatperioden återtagits i egen regi, med olika förklaringar och svepskäl. Vi ställer sig fortsatt kritiska till att ideologiska skygglappar tillåts trumfa kvalitet och tillgänglighet.

Vi önskar därför att få en redovisning av de kostnader som direkt härrör från återkommunaliseringar av vård- och omsorgsboendena under mandatperioden. Det vill säga administrativa och andra kringkostnader som uppstått i samband med återtagningsprocesserna.

Med anledning av ovanstående ställer vi följande fråga:

- Hur mycket har processerna för återtagande av privata vård- och omsorgsboenden till egen regi kostat?

Äldrenämnden 2025-01-28

Skrivelse

Thomas Wihlman (C)

Margita Jacobsson (L)

Skrivelse om den årligt återkommande ishalkan

Så är januari här igen och ishalkan lika så. Akutsjukhusen befinner sig i ett ansträngt läge när många fotgängare kommer in med frakturer och andra skador, ortopederna uppmanar folk att inte gå ut och äldre vittnar om att de tvingas bunkra mat hemma. Man talar om att effekten när äldre blir fast i sina hem kan jämföras med isoleringen som många upplevde under pandemiåren.

I en levande stad ska människor ha möjlighet att röra sig fritt alla tider på året. Det kan inte komma som en överraskning att vi delar av året har snö och is i Stockholm. Det är oacceptabelt att en stor del av stadens befolkning nu inte törs eller kan lämna sina hem för att handla, göra ärenden, aktivera sig och träffa andra människor. Vädrets makter råar vi inte över men vi kan i vart fall säkerställa att alla stockholmarna, oavsett ålder, har rätt till sin frihet.

I svaret till vår skrivelse angående halka förra vintern framgår att i två stadsdelsförvaltningar delar man förebyggande ut gratis broddar till äldre. Detta är något som görs i flera kommuner runt om i landet och räknas kunna spara mångmiljonbelopp för den gemensamma kassan. I en rapport från Socialstyrelsen räknar man med att en person över 65 år som skadar sig svårt i en fallolycka i genomsnitt behöver vård till en kostnad av 200 000 kronor. Samtidigt finns siffror på att broddar minskar äldres fallolyckor med upp till 58 %. I Göteborg, som delat ut gratis broddar, minskade antalet halkolyckor med en tredjedel.

Låt oss vara ärliga. Varken vi eller majoriteten har budgeterat för gratis broddar för 2025 men det finns ingenting som hindrar oss från att prioritera annorlunda i framtida budgetar. En sak kan vi vara säkra på och det är att ishalkan blir ett faktum även kommande år och att något behöver göras för att bättre förebygga olyckor och isolering.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga:

- Vilka stadsdelar erbjuder gratis broddar till äldre idag? Vad är kostnaden för detta och har vi sett någon effekt av insatsen? Är äldre i de stadsdelarna t.ex. mer benägna att delta i öppen verksamhet under vintermånaderna än i andra stadsdelar? Anser förvaltningen att det skulle vara en bra prioritering att säkerställa att alla stadsdelar delar ut gratis broddar till äldre?
- Ser förvaltningen några möjligheter och potentiella vinster med att bredda fixartjänstens uppdrag till att även förebygga fallolyckor i direkt anslutning till hemmet så att en äldre person kan få hjälp att t.ex. skotta och salta vid t.ex. entré, trappa och uppfart?
- Ser förvaltningen några potentiella möjligheter med den nya socialtjänstlagen att kunna bevilja hemtjänst för social samvaro, hjälp med inköp och hjälp med

transport till sjukvård utan biståndsbedömning när det råder naturhinder såsom
ishalka eller värmebölja?

Äldrenämnden
2025-01-28

Fler tillfällen för mänskliga möten och sociala interaktioner

Det är viktigt att vi fortsätter att värdesätta och främja mänskliga möten och sociala interaktioner i vår allt mer digital värld. Parker eller andra lämpliga platser med vänskapsbänkar är ett förslag som kan bidra till att minska ensamheten och öka gemenskapen i samhället hos både gammal som ung. Dessa bänkar kan fungera som en inbjudande plats för människor att samlas för att samtala, dela erfarenheter och bygga relationer.

Genom att skapa miljöer där människor känner sig bekväma nog att stanna en stund och prata med varandra, kan vi stärka samhällsbanden och uppmuntra till nya vänskaper. Att investera i offentliga rum och faciliteter som uppmuntrar till sociala interaktioner är avgörande för att bygga mer inkluderande sammanhållna samhällen.

Parker på offentliga platser är lämpliga arenor för sociala aktiviteter där vi kan skapa en kultur där det är accepterat att söka sällskap och samtala med andra människor. Det handlar inte bara om att bekämpa ensamhet, utan också om att främja en livsstil präglad av gemenskap, öppenhet och tillhörighet.

Mot bakgrund av detta föreslår jag att:

1. Berörda förvaltningar ges i uppdrag att utreda möjligheten att installera Vänskapsbänkar i parker eller på andra lämpliga platser för att främja sociala interaktioner.

Liliane Åkerlund (SD)

§ 6**Äldredirektörens information**

Äldredirektör Karin Bülow har inget att informera om vid detta sammanträde.

§ 7**Fördelning av medel för sociala besök på vård- och omsorgsboende och servicehus 2025**

ALD 2024/406

Beslut

Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag om fördelning av medel för sociala besök på vård- och omsorgsboenden och servicehus 2025.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

För att främja sociala upplevelser ska äldrenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med sociala besök inom äldreomsorgen. I budget för år 2025 finns 11,8 miljoner kronor till ungdomsbesök och seniorbesök på vård- och omsorgsboenden och servicehus. Enheterna har fått lämna intresseanmälningar för sociala besök och totalt har äldreförvaltningen tagit emot 169 intresseanmälningar för sociala besök vilket är 14 fler ansökningar än 2024. Av totala antalet ansökningar är 83 för ungdomsbesök och 86 för seniorbesök. Medel har fördelats utifrån antal lägenheter på enheterna som har lämnat intresse för sociala besök.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/406-1 (Godkänd - R 1) ALD 2024/406 tjänsteutlåtande Fördelning av medel för sociala besök på vård- och omsorgsboende och servicehus 2025
- ALD 2024/406-2 Bilaga 1. Fördelning medel ungdomsbesök 2025
- ALD 2024/406-3 Bilaga 2. Fördelning medel seniorbesök 2025

Ärende 7

Fördelning av medel för sociala besök på vård och omsorgsboende och servicehus 2025

Hugo Laigar m.fl (M)

Särskilt uttalande

Moderaterna ser positivt på arbetet med sociala besök inom äldreomsorgen. Besöken stärker verksamheten och banden mellan generationerna samt förgyller vardagen för de äldre. Givet att det är en stor summa skattemedel som anslås till sociala besök vill Moderaterna understryka att det är viktigt med tydlig uppföljning och utvärdering. En uppföljning bör rimligen innehålla en genomgång av vilka aktiviteter och sociala besök som varit mest uppskattade för att därefter kunna sprida detta arbetssätt till fler verksamheter.

§ 8**Redovisning av genomförda aktiviteter inom uppdrag kring ramtid, 2024**

ALD 2024/436

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande om redovisning av genomförda aktiviteter inom uppdrag kring ramtid, 2024.

Särskilt uttalande

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål 1.4. (I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet) har äldrenämnden i budget 2024 i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med ramtid i syfte att ramtid ska införas fullt ut.

Under året har äldreförvaltningen besökt beställarenheter och kommunala samt privata hemtjänstutförare för att diskutera utmaningar med ramtid som arbets sätt. En arbetsgrupp, bestående av representanter från både beställare och utförare, har reviderat ”Anvisningar för beställning och genomförandeplan” för att ge tydligt stöd i det fortsatta arbetet. Dessa reviderade anvisningar godkändes av äldrenämnden i september.

Ett implementeringsmaterial i form av en powerpointpresentation har tagits fram och är avsett att användas under arbetsplatsträffar och enhetsmöten på stadsdelsnivå.

En e-utbildning om ramtid har också utvecklats, riktad till biståndshandläggare, hemtjänstpersonal och chefer. Utbildningen syftar till att klargöra ansvarsfördelningen och öka förståelsen för de olika uppdragen. Dessutom har förvaltningen påbörjat arbetet

med att skapa tydligt informationsmaterial för omsorgstagare och medborgare.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/436-1 (Godkänd - R 2) ALD 2024/436
Tjänsteutlåtande

2025-01-28

**Redovisning av genomförda
aktiviteter inom uppdrag
kring ramtid 2024**

Ärende 8
ALD 2024/436

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

Centerpartiet har uppfattningen att grundtanken med den så kallade ramtiden är god. Äldrenämnden fick i budgeten för 2024 i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med ramtid i syfte att den ska införas fullt ut. Självklart ska ett nämndbeslut genomföras. Äldreförvaltningen beskriver i sitt tjänsteutlåtande att det finns ett antal saker som gör att beslutet om ramtid inte implementerats ordentligt.

Dessa är:

1. Det saknas samsyn över vad ramtid som arbetssätt innebär
2. Ramtid som arbetssätt upplevs inte som rättssäkert
3. Beställare och hemtjänstutförare samverkar inte tillräckligt
4. Det saknas tydlig och lättillgänglig information till omsorgstagare och allmänheten om vad ramtid som arbetssätt betyder

Utifrån den misslyckade implementeringen av att införa ramtid föreslår Äldreförvaltningen fyra åtgärder av informationskaraktär. Vi saknar en tydlig redovisning av hur dessa åtgärder kommer att genomföras och tidsplanen för informationskampanjen. Som ett led i detta saknas även en tydlighet kring när implementeringen av ramtiden beräknas vara fullt genomförd och om det då kommer att ske en analys av effekten av implementeringen. Detta är nödvändigt för att vi ska kunna utvärdera åtgärden och eventuellt fatta beslut om ytterligare åtgärder.

§ 9**Remiss av motion om träffpunkter som respekterar seniorers egna val**

ALD 2024/359

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av motion om träffpunkter som respekterar seniorers egna val.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar (M), Thomas Wihlman (C) och Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat (KS 2024/922) en motion av Andrea Hedin (M) till äldrenämnden angående träffpunkter som respekterar seniorers egna val. Motionären menar att allt fler lever längre och att det är viktigt att kunna fortsätta fatta beslut om hur det egna livet ska levas. I motionen föreslår motionären att möjligheterna att kunna servera alkohol vid stadens öppna träffpunkter för äldre bör utredas.

Förvaltningen ställer sig positiv till att en utredning görs. Utredningen kan ge en tydlig bild inför ett eventuellt beslut att ansöka om serveringstillstånd, då regelverket kräver det.

I en undersökning som förvaltningen genomförde tidigare i år bland stadens träffpunkter och mötesplatser framkom att majoriteten inte serverar alkohol idag. Ett fåtal enheter serverar alkohol vid särskilda tillfällen. Många påpekar att grunduppdraget är att bedriva ett hälsofrämjande arbete genom att erbjuda fysisk aktivitet, hälsosam mat, kulturupplevelser och social gemenskap i olika former.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/359-2 ALD 2024_359 Remiss av motion om träffpunkter som respekterar seniorers egna val

- ALD 2024/359-1.1 Motion om träffpunkter som respekterar seniorers egna val

Ärende 9

Motion om träffpunkter som respekterar seniorers egna val

Hugo Laigar m.fl (M)
Thomas Wihlman (C)
Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra

Med en allt äldre befolkning som väljer att bo kvar i sina hem längre, är det avgörande att skapa miljöer som respekterar seniorers önskemål. Träffpunkter för äldre fyller en viktig funktion för att motverka ensamhet och erbjuda social gemenskap. Dessa platser är centrala för många äldre och måste ge utrymme för individens rätt att själv välja hur gemenskapen utformas, inklusive möjligheten att konsumera alkohol.

Tidigare har alkoholhaltiga drycker serverats vid festliga tillfällen på träffpunkter. Denna möjlighet har dock successivt försvunnit i Stockholm, trots protester från seniorer. I andra miljöer, som restauranger och kaféer, är alkohol en naturlig del av samvaron. Att förhindra detta på träffpunkter är en form av förmynderi. Seniorer är fullt kapabla att fatta informerade beslut om sina egna liv, inklusive alkoholbruk.

Stockholms stad måste respektera medborgarnas självbestämmande och erbjuda alkoholserving enligt gällande lagar. Ett förslag är att identifiera träffpunkter där detta kan tillåtas, vilket skulle skapa ett bredare utbud som passar olika behov. Träffpunkter ska vara platser för gemenskap och glädje, där ingen känner sig för gammal för att njuta av livet. Låt oss värna om deras rätt att forma sin vardag och erbjuda trygga, attraktiva alternativ för alla.

§ 10**Remiss av motion om att säkerställa kontinuitet inom hemtjänsten**

ALD 2024/366

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av motion om att säkerställa kontinuitet inom hemtjänsten.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Liliane Åkerlund (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Sverigedemokraterna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att säkerställa kontinuitet inom hemtjänsten av Linnéa Vinge (SD) och Liliane Åkerlund (SD). I motionen betonar motionärerna vikten av kontinuitet inom hemtjänsten för att skapa trygghet och möjliggöra kvarboende. De föreslår att alla hembesök ska meddelas till brukaren via sms med namn på den som kommer samt att ersättningssystemet ska reformeras för att uppnå kontinuitet och minska antalet personal som besöker omsorgstagare.

Äldreförvaltningen instämmer i att kontinuitet är grundläggande för att skapa trygghet och möjliggöra kvarboende. Att avisera besök via sms bedöms dock inte vara något som främjar kontinuitet men kan användas om omsorgstaren så önskar. Gällande revidering av ersättningssystemet så bedömer förvaltningen att det i sig inte är någon garanti för att uppnå kontinuitet. För att främja kontinuitet inom hemtjänsten behöver verksamheterna arbeta systematiskt med en rad olika faktorer så som planering och schemaläggning, arbetsmiljö, kommunikation, fortbildning och kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/366-2 (Godkänd - R 1) ALD 2024/366
Tjänsteutlåtande

- ALD 2024/366-1.1 Motion om att säkerställa kontinuitet inom hemtjänsten

Äldrenämnden
Förslag till beslut
2025-01-28
Ärende 10
Dnr ALD 2024/366

Remiss av motion om att säkerställa kontinuitet inom hemtjänsten

Förslag till beslut

1. Att motionen tillstyrks
2. Därutöver anföra följande:

Att kunna åldras i sitt eget hem är för många äldre en ovärderlig möjlighet till självbestämmande och delaktighet i samhället. Hemtjänsten, när den utförs på rätt sätt, blir den trygga länken mellan individen och ett fortsatt meningsfullt liv på äldre dagar. Ändå riskerar många att i praktiken bli fångar i sina egna hem om kvalitén brister – i synnerhet de äldre som helt eller delvis saknar anhöriga som kan stötta. Detta är en ohållbar situation som behöver åtgärdas för att garantera alla äldre en likvärdig omsorg.

En av grundpelarna för att hemtjänsten ska fungera väl är att personalen har fullgoda kunskaper i svenska språket. Att kunna kommunicera tydligt och förstå patientens behov är en förutsättning för god omsorg och bidrar till att undvika missförstånd och oro. Men språkkunskap är inte nog – kontinuitet och personkännedom är minst lika viktiga. När äldre måste släppa in många olika vårdare i sina hem under kort tid skapar det stress, osäkerhet och i värsta fall en ovilja att ta emot nödvändig hjälp. Socialstyrelsens statistik, som visar att en äldre med hemtjänst i snitt möter 16 olika vårdgivare på två veckor, talar sitt tydliga språk. Särskilt känsligt är detta i samband med intima moment som dusch eller toalettbesök, där tryggheten i att möta en välkänd person är avgörande för att äldre ska känna sig bekväma.

En första åtgärd måste vara att kommunen säkerställer att den äldre i förväg informeras om vem som kommer på besök. Genom en fast och samordnad personalgrupp, där var och en känner till brukarnas personliga behov och önskemål, kan hemtjänsten bli en stabil och säker vardagstjänst. Samtidigt behöver språk- och utbildningsinsatser stärkas så att personalen lättare kan bemöta olika individers behov. Hemtjänsten ska vara en garanti för god vård och ett värdigt åldrande – inte en källa till oro. Därför krävs tydliga politiska mål för att minska antalet nya ansikten äldre tvingas möta och samtidigt höja hemtjänstens status. På så sätt kan vi säkerställa att våra äldre får den trygga, kontinuerliga och högkvalitativa omsorg de förtjänar.

Liliane Åkerlund (SD)

Åke Nordström (SD)

§ 11**Remiss av motion om HBTQ-certifiering inom
hemtjänsten**

ALD 2024/412

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av motion om HBTQ-certifiering inom hemtjänsten.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD) och Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Kristdemokraterna och Liberalerna.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Nike Örbrink (KD) som föreslår att Stockholms stad ska ta fram en egen HBTQI-certifiering för personal inom hemtjänsten. I motionen föreslås att staden ska arbeta mer proaktivt för att alla äldre ska bli bemötta med likställighet, värdighet och på sina villkor. Speciellt betonas att omvårdnadspersonalen behöver få bättre förståelse och bygga upp kunskap för just HBTQI personer i behov av äldreomsorg.

Förvaltningen håller med om att det är viktigt att kontinuerligt arbeta för ökad kunskap och förståelse i bemötandefrågor inom äldreomsorgen utifrån ett personcentrerat förhållningssätt där allas bakgrund och behov välkomnas. Stadens verksamheter har möjlighet att certifiera sig genom RFSL och förvaltningen ställer sig positiv till att fler hemtjänstenheter använder den metoden. Förvaltningen ser inte behov av att skapa någon ytterligare egen certifieringsmodell som endast är till för hemtjänsten, utan förespråkar att all äldreomsorg använder samma metod för att säkerställa kvaliteten inte skiljer sig åt mellan äldreomsorgens olika verksamhetsformer.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/412-2 (Godkänd - R 1) ALD/2024/412
Tjänsteutlåtande Remissvar motion om HBTQI certifiering inom hemtjänsten

- ALD 2024/412-1.1 Motion om HBTQ-certifiering inom hemtjänsten

Äldrenämnden 28 januari 2025

Ärende 11

Dnr: ALD 2024/412

Remiss av motion om HBTQ-certifiering inom hemtjänsten

Nike Örbrink (KD)

Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Vi vill börja med att tacka äldreförvaltningen för utlåtandet. Vittnesmålen om bristande bemötande av hemtjänst och äldreomsorg för HBTQ-personer, tillika det faktum att 20 procent av HBTQ-personer över 60 år sällan eller aldrig är öppna med sin identitet, belyser dock det uppenbara faktumet att nuvarande certifiering inte är tillräcklig.

Vi vidhåller därför att Stockholms stad bör ta fram en kommunal HBTQ-certifiering för anställda inom stadens äldreomsorg. Detta för att säkerställa att alla äldre stockholmare möts med respekt och får den hjälp de behöver oavsett sexuell läggning, identitet eller levnadssätt.

§ 12**Remiss av betänkandet - Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård (SOU 2024:72)**

ALD 2024/457

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av betänkandet stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård (SOU 2024:72) och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) konstaterar att det finns ett förslag och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade i juni 2023 att tillsätta en särskild utredare med uppdraget att analysera och lämna förslag som stärker kommunernas möjligheter att säkra tillgången till läkare i kommunal hälso- och sjukvård. Syftet är att stärka den medicinska kompetensen i kommunal hälso- och sjukvård.

Förvaltningen ser positivt på utredningens förslag att stärka befintliga strukturer för samverkan mellan region och kommun vilket kan bidra till att säkra tillgången till läkare och en fortsatt utveckling av den kommunala hälso- och sjukvården. Dagens ordning med regionerna som huvudmän för sjukvården bör inte ändras.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att det ska införas krav att det på ledningsnivå ska finnas en särskild ledningsansvarig för hälso- och sjukvård inom kommunen och regionen. Utredningen uppmärksammar möjligheten att MAS/MAR har kompetens som kan användas som särskild ledningsansvarig i kommunal hälso- och sjukvård.

Förvaltningen ser att det finns en risk för oklarheter i ansvarsfördelning och att parallella sjukvårdsorganisationer byggs upp om läkare för patientnära kliniskt arbete anställs, anlitas eller finansieras i den egna kommunala hälso- och sjukvården

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/457-2 (Godkänd - R 2) ALD 2024/457 tjänsteutlåtande
- ALD 2024/457-1.1 Remiss - Betänkandet - Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård (SOU 2024:72)

§ 13**Fördelning av arbetsmiljöuppgifter från nämnd till förvaltningschef**

ALD 2024/471

Beslut

Äldrenämnden beslutar att fördela arbetsmiljöuppgifter till förvaltningschefen enligt bilaga till tjänsteutlåtandet, som i sin tur har rätt att fördela arbetsmiljöuppgifter vidare enligt förvaltningens förslag.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

De förtroendevalda i varje nämnd med verksamhetsansvar, ansvarar för att arbetsmiljölagen och andra lagar följs. Själva arbetsmiljöarbetet måste dock i praktiken skötas av anställda i det dagliga arbetet och i utvecklingen av verksamheten. Förvaltningschef är nytillträdd och har inte arbetsmiljöuppgifterna fördelade till sig.

Förvaltningen föreslår att följande fördelning av arbetsmiljöuppgifter upprättas:

- Från nämnd till förvaltningschef
- Från förvaltningschef till avdelningschef
- Från avdelningschef till enhetschef
- Från enhetschef till teamledare/gruppleddare

Specifikation av arbetsmiljöuppgifter fördelade från nämnd till förvaltningschef framgår av bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/471-4 (Godkänd - R 2) Fördelning av arbetsmiljöuppgift från nämnd till förvaltningschef
- ALD 2024/471-2 Fördelning av arbetsmiljöuppgifter Karin Bülow_bilaga
- ALD 2024/471-3 Fördelning av arbetsmiljöuppgifter Karin Bülow

§ 14**Utanordnare, fullmaktstagare samt firmatecknare för
äldrenämnden**

ALD 2024/473

Beslut

Äldrenämnden beslutar att:

1. utse förvaltningschef Karin Bülow till utanordnare för äldrenämnden från och med den 28 januari 2025
2. utse förvaltningschef Charlotte Goliath på serviceförvaltningen till utanordnare för äldrenämnden från och med den 28 januari 2025
3. ge förvaltningschef Karin Bülow fullmakt att själv, eller genom av henne befullmäktigat ombud, föra nämndens talan i mål och ärenden som faller inom äldrenämndens ansvarsområden med rätt att uppbära, mottaga och kvittera nämndens tillkommande medel och handlingar.
4. jämställa förvaltningschef Karin Bülow som firmatecknare för äldrenämnden.
5. tidigare beslut enligt ovanstående som tillfallit tidigare förvaltningschef Patric Rylander upphör att gälla.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 3 kap. 5 § i Stockholms stads regler för ekonomisk förvaltning framgår det att varje nämnd ska utse person med befogenhet att på nämndens vägnar beordra utbetalning av pengar. Nämnden ska ge denna befogenhet till förvaltningschefen samt till förvaltningschefen för serviceförvaltningen. Förvaltningschefen ska sedan utse ett lämpligt antal ställföreträdare med befogenhet att begära utbetalning av pengar.

Enligt 6 § reglemente för äldrenämnden (Kfs 2024:21) lyder äldreförvaltningen under nämnden. Förvaltningen leds av en förvaltningschef som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Enligt 4 § reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder (Kfs 2023:09) har nämnden rätt att själv eller genom ombud föra stadens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Då äldreförvaltningen har fått en ny förvaltningschef från och med den 1 januari 2025 behöver ny utanordnare samt ny person att få företräda nämnden utses.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/473-1 (Godkänd - R 1) ALD 2024/473
Tjänsteutlåtande

§ 15**Skrivelse om ökat skyddstänk bland äldre som har nyckelfri hemtjänst**

ALD 2024/331

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse om ökat skyddstänk bland äldre som har nyckelfri hemtjänst.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I skrivelsen beskriver Liliane Åkerlund (SD) och Åke Nordström (SD) en oro för en ökad brottslighet då de nyckelfria låset syns på utsidan av dörren. I ärendet ställs en fråga om det finns en ökning av inbrott eller inbrottsförsök hos äldre, efter införandet, med tanke på det synliga låsen. Om det finns en ökning av inbrott undrar man i sådant fall vilka riktade åtgärder som äldreförvaltningen kommer att vidta för de som har nyckelfri hemtjänst.

Äldreförvaltningen har inte fått några uppgifter som stärker att äldre med hemtjänst blir utsatt för inbrott på grund av de nyckelfria låsen. Enligt polisens statistik som äldreförvaltningen tagit del av, har anmälda inbrott i bostad generellt minskat de tre senaste åren.

Utöver grundläggande information om de nyckelfria låsens funktion och vart man vänder sig för supportärenden genomför äldreförvaltningen inte någon enskild informationsinsats för de som har nyckelfri hemtjänst. Däremot arbetar äldreförvaltningen generellt med informationsinsatser och samverkan med polisen för att förebygga och stoppa bedrägerier mot äldre.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/331-2 ALD 2024_331 Tjänsteutlåtande
- ALD 2024/331-1 Skrivelse (SD) Ökat skyddstänk bland äldre som har nyckelfri hemtjänst

§ 16**Skrivelse angående insatser att avlasta anhöriga vårdnadsgivare genom tillfällig vistelse på särskilt boende för äldre hemvårdad person**

ALD 2024/332

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse angående insatser att avlasta anhöriga vårdnadsgivare genom tillfällig vistelse på särskilt boende för äldre hemvårdad person.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I skrivelsen från Liliane Åkerlund (SD) och Åke Nordström (SD) framförs att korttidsvård på särskilt boende är en uppskattad insats för anhöriga men att den enskilde som vistas på korttidsvård kan uppleva det som förvaring och tomhet. I skrivelsen ställs frågan vad äldreförvaltningen kan göra för att motverka ensamhet och tristess för den äldre gästen.

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att den enskilde under sin vistelse vid korttidsvård för avlastning erbjuds en meningsfull tillvaro och ges möjlighet att delta i aktiviteter. Förvaltningen ser till detta på olika sätt, bland annat genom avtalsvillkor vid upphandling och vid uppföljning. Förvaltningen lyfter även återkommande vikten av tydliga målsättningar i biståndsbesluten och tydliga genomförandeplaner i nätverksmöten med chefer och medarbetare i staden.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/332-2 (Godkänd - R 1) 2024/332 tjänsteutlåtande
- ALD 2024/332-1 Skrivelse (SD) Angående insatser att avlasta anhöriga vårdnadsgivare genom tillfällig vistelse på särskilt boende för äldre hemvårdad person

§ 17**Skrivelse om förtur till bostadsanpassning**

ALD 2024/393

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse om förtur till bostadsanpassning.

Särskilt uttalande

Thomas Wihlman (C) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden har tagit emot en skrivelse om förtur till bostadsanpassning från Thomas Wihlman (C). Skrivelsen innehåller tre frågor som besvaras i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/393-2 (Godkänd - R 1) ALD 2024/393
Tjänsteutlåtande
- ALD 2024/393-1 Skrivelse Förtur till bostadsanpassning

2025-01-28

**Skrivelse om särskild förtur
till bostadsanpassning**

Ärende 17

Dnr ALD 2024/393

Thomas Wihlman (C)

Särskilt uttalande

I vår skrivelse om särskild förtur till bostadsanpassning ställde vi tre frågor:

1. På vilket sätt samverkar stadsdelarna med stadsbyggnadskontoret för att säkerställa att individer inte hamnar i kläm likt fallet beskrivet i vår skrivelse?
2. Går det att få förtur till bostadsanpassning vid hastigt uppkomna behov?
3. Om inte, anser äldreförvaltningen att det finns behov av att, i vissa specifika fall, kunna ge förtur till bostadsanpassning?

Den första frågan, gällande samverkan mellan stadsdelarna och stadsbyggnadskontoret, besvaras inte överhuvudtaget. Vi antar därför att samverkan inte existerar och att individer riskerar att hämna i kläm mellan de olika instanserna likt mannen som media har rapporterat om i Älvsjö. Detta är ovärdigt och vi uppmanar till äldreförvaltningen att säkerställa och etablera en samverkan mellan stadsdelarna och stadsbyggnadskontoret så att individens brådskande behov går före stuprörsorganisation och onödig byråkrati.

Den andra frågan besvaras med ett nej, det går inte att få förtur till bostadsanpassning vid uppkomna behov utan ärenden besvaras i tur och ordning. Det påstås ibland att svenskar inte bara är bra på att stå i kö, utan till och med gillar det. Vid en första anblick kan köandet verka både demokratiskt och rättvist men få skulle anse att ”först till kvarn”- principen ska tillämpas inom akutsjukvården. Att patienter med akuta blödningar eller hjärtinfarkter snällt ska ställa sig i kö medan de som kommit in före med snuvor och öroninflammation behandlas. Lika konstigt är det att hantera inkommande ansökningar om bostadsanpassning efter kötid och inte väga in akuta behov.

I sitt svar på den tredje frågan konstaterar äldreförvaltningen att det inte finns behov av någon förtur till bostadsanpassningar ”då samtliga personer med funktionsnedsättningar har samma rätt till ett självständigt liv”. Samtidigt som media rapporterat om en man som fick duscha tre gånger på sex veckor, som är helt isolerad i sitt hus och obenägen att komma ut. En handläggningstid på flera veckor är orimligt lång för den med omfattande akuta behov och kan inte vara i enlighet med lagstiftarens intentioner.

§ 18**Skrivelse angående övergrepp hos äldre brukare av
hemtjänstpersonal**

ALD 2024/330

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse angående övergrepp hos äldre brukare av hemtjänstpersonal.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I skrivelsen från Liliane Åkerlund (SD) och Åke Nordström (SD) framförs att det har inträffat händelser med övergrepp hos äldre med hemtjänst. Det framställs att utdrag ur belastningsregistret för vårdpersonal är en viktig åtgärd för att säkerställa tryggheten för våra äldre personer som är i behov av omsorg. I skrivelsen ställs frågan vad äldreförvaltningen gör för att säkerhetsställa och förhindra att detta inte ska hända igen. Ytterligare en fråga ställs hur vi kan garantera att våra äldre får den insats i omsorg som de är berättigade till.

Äldreförvaltningen följer Justitiedepartementets pågående promemoria Utökade registerkontroller vid anställning i kommun (Ds 2024:24) som är ute på remiss. Lagändringarna förslås träda i kraft den 1 juli 2025. Staden har för avsikt att redan innan lagen har trätt i kraft påbörja registerkontroller vid nyanställning inom äldreomsorgen. Rutin kommer i början av 2025.

Stadsdelsförvaltningarna har ansvar för att följa upp beslutet om den äldres beviljade hemtjänstinsatser. Äldreförvaltningen samverkar med stadsdelarna i arbetet med att följa upp utförandet av beviljade hemtjänstinsatser.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/330-2 (Godkänd - R 4) ALD 2024/330
Tjänsteutlåtande
- ALD 2024/330-1 Skrivelse (SD) Övergrepp hos äldre brukare av hemtjänstpersonal

§ 19**Skrivelse om att ge seniorer med biståndsbeslut
möjlighet att kunna välja storlek på matlåda**

ALD 2024/394

Beslut

Äldreförvaltningen godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse om att ge seniorer med biståndsbeslut möjlighet att kunna välja storlek på matlåda.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar (M) och Thomas Wihlman (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordförande Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Robert Mjörnberg (V) finner att det finns ett förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse föreslår Hugo Laigar (M) och Thomas Wihlman (C) att seniorer med biståndsbeslut ska kunna välja mellan tre olika portionsstorlekar på beställda matlådor oavsett vald hemtjänstutförare. Detta ska ge den äldre möjlighet att variera måltiden vilket kan leda till att intresset för måltiden ökar och risken för undernäring minskar. Det skulle även bidra till minskat matsvinn.

Förvaltningen svarar att det är hemtjänstutföraren som ska tillgodose behovet av matlåda och det kan ske på olika sätt. Hemtjänstutföraren kan ha ett avtal med en måltidsleverantör eller att matlådor hämtas på lokal restaurang. Stockholms stad har avtal med privata hemtjänstutförare och en uppdragsbeskrivning för kommunala hemtjänstutförare. Där står bland annat att matlådans innehåll ska täcka 20 till 25 procent av dagsintaget samt vara variationsrik och anpassad efter säsong och helger. Det är hemtjänstutföraren som ska ta in synpunkter från den äldre och ha en dialog med måltidsleverantören gällande utbud, variation på matsedeln och kvalitet på maten.

Om matlådan varierar i storlek kan den få ett lägre energi- och näringsinnehåll. Då kan måltiden behöva kompletteras med energi- och proteinrika mellanmål för att täcka behovet. Måltidsleverantörer

vill ha en effektiv produktionslinje och att tillaga matlådor i olika portionsstorlekar kan vara kostnadsdrivande.

Tecken på risk för undernäring kan bland annat vara nedsatt aptit. Då är det viktigt att den äldre ges möjligheten att beställa en anpassad måltid som är en mindre portionsstorlek men som innehåller lika mycket energi och protein som en normalportion. Även tugg- och sväljsvårigheter kan vara tecken på risk för undernäring och då ska den äldre kunna beställa en konsistensanpassad måltid. Det kan ibland vara svårt beroende på måltidsleverantör.

Förvaltningen anser att kravet på att alla måltidsleverantörer ska kunna leverera tre olika portionsstorlekar är för högt ställda. Det kan vara kostnadsdrivande för måltidsleverantören vilken kan öka prisbilden samt försvårar för hemtjänsten att hitta måltidsleverantörer som når upp till kraven. Däremot bör hemtjänstutförarna uppmärksammas på att måltidsleverantören ska kunna leverera måltider vid nedsatt aptit och tugg- och sväljsvårigheter vilket kan minska risken för undernäring.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/394-2 ALD2024_394 Skrivelse om att ge seniorer med biståndsbeslut möjlighet att kunna välja storlek på matlåda
- ALD 2024/394-1 Skrivelse Ge seniorer med biståndsbeslut möjlighet att kunna välja storlek på matlåda

2025-01-28

**Skrivelse om att ge seniorer
med biståndsbeslut möjlighet
att kunna välja storlek på
matlåda**

Ärende 19
Dnr ALD 2024/394

Thomas Wihlman (C)
Hugo Laigar (M)

Särskilt uttalande

Vi vill börja med att tacka för äldreförvaltningens utförliga svar som belyser komplexiteten i att uppnå den föreslagna flexibiliteten av upphandlings- och kostnadsskäl.

Med ett ökat antal äldre, som alla är individer med olika förutsättningar, måste vi möjliggöra för individuella anpassningar. Näringsbrist är inte den enda orsaken till att kosten kan behöva anpassas, medicinering mot till exempel cancer och lungsjukdomar kan ge biverkningar som minskad matlust, ändrad smak etc. Givetvis måste upphandlingsmöjligheter, kostnad och näringskäl beaktas men individens behov och miljöaspekten bör också väga tungt.

§ 20
Anmälan av månadsrapport för december 2024
Ärendet utgår.

§ 21**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
22 januari 2025**

ALD 2025/29

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/29-1 Justerat Protokoll FVG 2025-01-22

§ 22

**Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) den 21 januari 2025**

ALD 2025/38

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/38-1 Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) 2025-01-21

§ 23

**Anmälan av protokoll från det för socialnämnden,
äldrenämnden och överförmyndarnämnden
gemensamma råd för funktionshindersfrågor den 16
januari 2025**

ALD 2025/32

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/32-1 Protokoll från funktionshinderrådet 250116

§ 24**Anmälan av beslut fattade på delegation december 2024**

ALD 2025/26

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/26-1 Anmälningslista delegationsbeslut december

§ 25**Övriga frågor**

Anette Hellström (M) ställer en fråga om att ett svar angående en tidigare inlämnad skrivelse med rubriken "Skrivelse om uppföljning av föreningsstöd" ännu inte har lämnats av förvaltningen.

Äldredirektör Karin Bülow svarar att svar på skrivelse kommer att lämnas vid ett kommande nämndsammanträde.

Åke Nordström (SD) ställer en fråga angående tillsvidareanställning inom hemtjänsten.

Äldredirektör Karin Bülow svarar med att instämma om att kontinuitet är grundläggande för att skapa trygghet och möjliggöra kvarboende. Vidare refererar äldredirektören till äldreförvaltningens svar i tjänsteutlåtandet om remiss av motion om att säkerställa kontinuitet.

Sven Britton (S) ställer en fråga om kontinuiteten inom hemtjänsten.

Äldredirektör Karin Bülow informerar om äldreförvaltningens och stadsdelsförvaltningarnas arbete i stort gällande frågan.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Erik Robert, Mjörnberg	2025-01-30
Karin Rebecka Nike Benedikta, Örbrink	2025-01-31